

Kámforrá váltak

VISSZHANG - LVIII. évfolyam, 44. szám, 2014. október 31.

Amikor a *zene.hu* portál október 7-én arról adott hírt, hogy a Historica zenekar amerikai turnéja a washingtoni The Hungary Initiatives Foundation „önzetlen támogatásával” jött létre, elcsodálkoztam. És amikor a kaliforniai turné plakátjain az alapítvány logója is megjelent, elkezdtem hitetlenkedni.

Lehetséges lenne, hogy a Fellegi Tamás névével fémjelzett alapítvány egy Jobbikhoz közeli zenekart szponzorál Amerikában? Mert a Historica gyakori vendég a szélsőjobboldali rendezvényeken, például október 4-én a budapesti Golgota téren, a józsefvárosi Jobbik által szervezett Magyar Családok Napján muzsikált. A rendezvény médiaszponzora, többek között, a *kuruc.info* volt. Az Egyesült Államokban a *kuruc.info* bejegyzője ellen az FBI elfogatóparancsot adott ki, Varga Béla állítólag Kanadában bujkál.

Megkérdeztem minderről Katrina Lantos Swettet, aki Fellegi alapítványának honlapja szerint október elején még kuratóriumi tag volt, és arra kértem, hogy kommentálja a Historica tervezett turnéját. Választ nem kaptam, de furcsa dolog történt. Lantos Swett asszony neve és fényképe váratlanul eltűnt a kuratórium tagjai közül. Kiderült, hogy George Pataki, New York állam volt kormányzója sincs már a listán, ő pedig az alapítvány társelnöke volt; Michael Horowitzot, Reagan Fehér Házának egykori vezető jogtanácsosát sem találtam; és Susan Hutchison, a Charles Simonyi Alapítvány vezetője is kámforrá vált. A Los Angeles-i Magyar Ház, amelyet Pereházy Miklós úr vezet, pedig csendben törölte a Historica október 26-ra tervezett koncertjét. (A Historica többi amerikai fellépését nem törölték.)

A magyar adófizetők dollármillióival stafírunholt alapítvány két évvel ezelőtt nagy fanfárral indult, hiszen Felleginek jó néhány befolyásos személyiség támogatását sikerült megnyernie. De már az indulásnál kérdések merültek fel a szervezet céljait, függetlenségét és főleg politikamentességét illetően. Fellegit trükkös lobbistának, Orbán Viktor bizalmasának tartottuk, és a kuratórium is szinte kizárólag republikánusokból állt, pedig a magyar származású amerikaiak többsége demokrata párti.

Ugyanakkor számos népszerű programot támogatottak. Például a magyar részvétel a tavaly nyáron megrendezett Smithsonian Folklife Festivalon, amely nagyszabású szabadtéri népművészeti és hagyományőrző rendezvény az amerikai fővárosban, igencsak sikeres volt.

Sokakat meglepett viszont, hogy Fellegi Amerikában zsidó származásáról kezdett beszélni. Például 2013. február 27-én kongresszusi meghallgatását azzal kezdte, hogy „zsidóként” otthon érzi magát Magyarországon. Egy másik beszédében azt részletezte, hogy szülei hogyan vészelték át a holokausztot. Ízléstelen marketingfogásnak tűnt ez, hiszen erről soha nem beszélt Magyarországon, és úgy tűnt, hogy származásának felemlegetésével próbálja hitelessé tenni az Orbán-rezsimet az amerikai publikum előtt.

Fellegi a *Népszabadságban* (Orbánéknak lassan kezd leesni a tantusz, okt. 27.) azt nyilatkozta, hogy nem kell csodálkozni a kuratóriumi tagok váratlan eltűnésén, hiszen „még tavaly májusban úgy döntöttünk, és ez nyilvánosan elérhető: a kuratóriumi tagok csak egy évre vállalják a megbízatásukat”. A munkamennyiségnek a kuratórium nem tudott eleget tenni; ezért távoztak a tagok, Horowitz úr pedig áprilisban „személyes okok miatt” mondott le.

Ha áprilisban lemondott, akkor azt miért csak októberben tudjuk meg? – morfondírozok. És miért nem jelentették korábban egy olyan „nehézsúlyú” politikus kiválását, mint George Pataki?

Ugyanis Pataki neve még lehetséges republikánus elnökjelöltként is felmerül mostanában, és lánya, Allison Pataki Levy szerepet vállalt az alapítvány által finanszírozott ReConnect Hungary programban. (Az

atlatszo.hu szerint a program 2013-ban 106 ezer dollár, kb. 25 millió Ft támogatást kapott.)

Fellegi szerint a Historica zenekar támogatásával sem vádolható alapítványa. Ő a pénzt egy kaliforniai magyar református templom (Grace Hungarian Reformed Church) számára biztosította, akik történelmi műsort és gyermekprogramot kívántak rendezni. A templom hívta meg a zenekart, az alapítvány arról nem tudott. Ők nem vizsgálják részletesen minden rendezvény programját, arra nincs idejük, a kuratóriumnak nagyszámú támogatásról kell döntenie.

Védekezése elfogadhatatlan, hiszen így gyakorlatilag bármire fel lehet használni a pénzeket. Alapítványa igenis felelős azért, hogy milyen programok valósulnak meg az odaítélt támogatásokból.

Jelenleg csupán négy hűséges kuratóriumi tag támogatja Fellegit. April Foley volt budapesti nagykövet, John Lipsky, az IMF volt ügyvezető igazgatója, Kurt Volker, az USA volt NATO-nagykövete, a McCain Institute vezetője és Edith K. Lauer, a Magyar Amerika Koalíció tiszteletbeli elnöke.

Lauerrel különösen szoros a kapcsolat. Az általa alapított Koalíció 224 ezer dollárt (kb. 55 millió Ft) kapott a *Kongresszusi Gyakornoki Programra*, és gálavacsorájukat (!) is 15 ezer dollárral (kb. 3,5 millió Ft) támogatta az alapítvány. Lauer lánya, Andrea Lauer Rice pedig az atlantai Hungarian Americans Together (HATOG) rendezvényre kapott 20 ezer dollárt (kb. 5 millió Ft).

Én úgy gondolom, hogy az alapítvány jó ötlet, hiszen számos fontos programot is támogatnak. Például az American Hungarian Educators Association (AHEA) színvonalas konferenciákat szervez, és a kaliforniai magyar filmfesztivál támogatása is népszerű. Viszont a szervezet pénzosztási gyakorlatának átláthatóságával kapcsolatban kételyek merültek fel, hiszen weblapjukon nem közölnek pénzügyi információkat, pedig a kedvezményezettek listáját és az elnyert összegeket illene publikálni. Ez Amerikában így szokás. A kuratórium összetételének változását is időben kellene nyilvánosságra hozni, és azt is jó lenne tisztázni, hogy milyen kapcsolatuk van a kuratóriumi tagok családtagjainak a szponzorált programokkal. Az pedig elfogadhatatlan, hogy a Fellegi által vezetett alapítvány, akár közvetve is, egy Jobbikkal szimpatizáló, Wass Albertet dicsőítő zenekar turnéját támogatja az Egyesült Államokban.